

Kültür Bakanlığı, Türkiye'den çalınan 3 eseri geri almak için 4.7 milyar lira ödedi

Londra'dan ithal İznik çinisi!

ÖZGEN ACAR

ANKARA - Bir soru: "Evinizden bir vazo çalındı diyelim. Polis, hırsız vazo ile yakaladı. Siz kendi malınız olan vazoyu bedelini ödeyerek mi geri alırsınız?" Olacak iş değil! Yeni Cami'den çalınan 17. yy İznik çinilerinden üçünü, Kültür Bakanlığı 1843 sterlin (yaklaşık 4.7 milyar lira) ödeyerek geri aldı. Londra'da Christie's Müzayede Evi 29 Nisan'da düzenlediği açık arttırmada, Yeni Cami'den olduğunu katalogunda özenle vurguladığı üç çiniyi yaklaşık 5 milyarlık açılış değeri ile satışa çıkarmıştı. Bu olay üzerine Türk polisi Interpol'ü, onlar da İngiliz Scotland Yard Sanat Hırsızlığı Bölümü'nü bu çalıntı üç çini için harekete

geçirmişti. Bu arada Vakıflar Genel Müdürlüğü ve Kültür Bakanlığı da Dışişleri Bakanlığı'ndan yardım isterken Yeni Cami'nin onarım işlerini yüklenen İstanbul Ticaret Odası da bu üç çininin satın alınarak Türkiye'ye getirilmesine çalışılacağını açıklamıştı.

20 yıl önce alınmış(!)

Bu açıklama tepki çekmişti. Aynı müzayedede 100 bin sterlinden satışa çıkarılan bir İznik sürahi, 170 bin sterline (yaklaşık 425 milyar liraya) müşteri buldu. Bu sürahi Osmanlı topraklarının bulunduğu bir ülkeden gitmiş ya da çok eskiden Avrupalı bir kişiye satın alınmış olabilirdi. Türkiye'den gitmesi de büyük

olasılıktı. Çünkü bu taşınır nesnenin geçmişini, envanter kaydı olmadan, kanıtlamak olanaksızdı. Ancak üç çini, taşınmaz nitelikteki bir tarihsel, dinsel yapıyı bütünleyen parçalardı. Müzayede evine göre Yeni Cami'nin bu üç çinisini 20 yıl önce bir Hollandalı özel koleksiyoncu almıştı, son soygunlardan sonra Türkiye'den kaçırılmamıştı. Londra Büyükelçiliği 2. Katibi Celal Doğan, "Christie's ile büyük işbirliği içinde çalışıldığını ve bu eserlerin Türkiye'ye kazandırıldığını" söyledi.

